ທ. ນຸຊື່ວ ເຮີ ຫ້ອງ 3CW1

ສຶກສາບົດທີ 3 ແລ້ວໃຫ້ສະຫລຸບເນື້ອໃນຂອງບົດຮຽນດັ່ງກ່າວ

ບິດທີ 3 : ວິສະວະກຳລະບິບ(System Engineering)

1. ລະບົບ

ລະບົບ (System) ຫມາຍເຖິງກຸ່ມຂອງອົງປະກອບຕ່າງໆທີ່ມີຄວາມສຳພັນ ກັນ, ເພີ່ງພາອາໃສເຊີ່ງກັນແລະກັນ ແລະ ຕ້ອງເຮັດວຽກຮ່ວມກັນເພື່ອໃຫ້ ບັນລຸຈຸດປະສິງຮ່ວມກັນ ເຊັ່ນ: ລະບົບການຂາຍເຄື່ອງ, ລະບົບທະນາຄານ, ລະບົບຫໍສະມຸດ.

- ບາງລະບົບຍັງສາມາດປະກອບເຂົ້າກັນເປັນລະບົບໃຫຍ່ຫນື່ງໄດ້
- ລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວ (Information System: IS)
 - Software
 - Hardware
 - o People
 - Database
 - Documentation
 - o Procedure

2. ວິສະວະກຳລະບົບ

- ບາງຄັ້ງຊອບແວຣ໌ເຮັດວຽກບໍ່ໄດ້ດີເນື່ອງຈາກການອອກແບບລະບົບທີ່ບໍ່ໄດ້ຄຳນືງເຖິງສ່ວນປະກອບອື່ນຂອງ ລະບົບ ໂດຍສະເພາະສະພາບແວດລ້ອມທີ່ການກະທົບຕໍ່ລະບົບ
- ດັ່ງນັ້ນ ໃນການພັດທະນາລະບົບ ນອກຈາກຈະຕ້ອງໃຊ້ຂະບວນການ ທາງດ້ານວິສະວະກຳຊອບແວຣ໌ (Software Engineering) ແລ້ວ ຍັງຕ້ອງໃຊ້ຂະບວນການວິສະວະກຳລະບົບນຳອີກ
- ວິສະວະກຳລະບົບ ຫມາຍເຖິງຂະບວນການສຶກສາ ແລະ ວິເຄາະລະບົບທີ່ມີຄວາມສະຫລັບຊັບຊ້ອນເພື່ອ ຊ່ວຍສະຫນັບສະຫນຸນການເຮັດວຽກຂອງວິສະວະກຳຊອບແວຣ໌
- ວິສະວະກຳລະບົບປະກອບດ້ວຍກິດຈະກຳດັ່ງນີ້:
 - ກຳຫນິດຈຸດປະສົງຂອງລະບົບ
 - ກຳຫນຶດຂອບເຂດຂອງລະບົບ
 - ແບ່ງລະບົບອອກເປັນສ່ວນຍ່ອຍຕາມຫນ້າທີ່ການເຮັດວຽກ ຫຼື ຄຸນສົມບັດຂອງລະບົບ
 - ພິຈາລະນາຄວາມສຳພັນຂອງສ່ວນປະກອບຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ
 - ກຳຫນິດຄວ່ຳມສຳພັນຂອງປັດໃຈສິ່ງເຂົ້າ, ປະມວນຜົນ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບ

- o ພິຈາລະນາປັດໃຈທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງໃນລະບົບ ບໍ່ວ່າຈະເປັນ Hardware, Software, Database ຫຼື ຊອບແວຣ໌ອື່ນໆ
- ກຳຫນຶດຄວາມຕ້ອງການປະຕິບັດງານ, ຫນ້າທີ່ການເຮັດວຽກທັງຫມຶດ
- $_{\circ}$ ສ້າງແບບຈຳລອງລະບົບ ເພື່ອໃຊ້ວິເຄາະ ແລະ ພັດທະນາໃຫ້ຊອດຄ່ອງກັບແບບຈຳລອງຊອບແວຣ໌
- ສະເຫນີ ແລະ ແລກປ່ຽນຄວາມຄິດເຫັນກັບຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

3. ຂະບວນການວິສະວະກຳລະບົບ

- ຂະບວນການວິສະວະກຳລະບົບປະກອບດ້ວຍ:
 - o ການກຳຫນິດຄວາມຕ້ອງກຳນ (Requirement Definition)
 - o ການອອກແບບລະບົບ (System Design)
 - o ການພັດທະນາລະບົບຍ່ອຍ (Sub-system Development)
 - o ການລວມລະບົບ (System Integration)
 - o ກຳນຕິດຕັ້ງລະບົບ (System Installation)
 - o ການປ່ຽນແປງລະບົບ (System Evolution)
 - o ການປົດກະສຽນລະບົບ (System Decommission)
- ການກຳຫນິດຄວາມຕ້ອງກຳນ (Requirement Definition)
 - ວິເຄາະສະພາບໂດຍລວມທັງຫມົດຂອງອົງກອນໃຫ້ຈະແຈ້ງ ເພື່ອກຳນົດຄວາມຕ້ອງການຂອງລະບົບວ່າ ລະບົບຄວນຈະເຮັດຫຍັງໄດ້ແດ່
 - ຄວາມຕ້ອງການທີ່ເປັນຫນ້າທີ່ຫລັກ
 - ຄວາມຕ້ອງກຳນທີ່ເປັນຫນ້າທີ່ສຳຮອງ
 - ສິ່ງທີ່ລະບົບບໍ່ຄວນມີ
- ການອອກແບບລະບິບ (System Design)
 - ແບ່ງສ່ວນຄວາມຕ້ອງການ
 - ກຳຫນິດລະບົບຍ່ອຍ
 - ກຳຫນິດຄວາມຕ້ອງການໃນແຕ່ລະລະບົບຍ່ອຍ
 - ກຳຫນຶດຫນ້າທີ່ຂອງແຕ່ລະລະບົບຍ່ອຍ
 - ກຳຫນິດຄວາມສຳພັນ ແລະ ພາກສ່ວນຕິດຕໍ່ສື່ສານຂອງລະບົບຍ່ອຍ
- ການພັດທະນາລະບົບຍ່ອຍ (Sub-system Development)
 - ເປັນການເອົາລະບົບຍ່ອຍທີ່ໄດ້ກຳນົດລາຍລະອຽດໄວ້ແລ້ວໃນໄລຍະອອກແບບມາສ້າງຕາມລາຍລະອຽດດັ່ງກ່າວດ້ວຍຂະບວນການທີ່ເຫມາະສົມ
 - ການພັດທະນາລະບົບຍ່ອຍໂດຍປົກກະຕິຈະເຮັດໄປພ້ອມໆກັນເມື່ອພົບບັນຫາ
- ການລວມລະບົບ (System Integration)
 - ເປັນການລວມລະບົບຍ່ອຍທີ່ໄດ້ພັດທະນາແລ້ວນັ້ນເຂົ້າກັນ

- ເຮັດການທິດສອບລວມອີກເທື່ອໜື່ງ
- ກຳນຕິດຕັ້ງລະບົບ (System Installation)
 - ນຳລະບົບທີ່ພັດທະນາແລ້ວໄປຕິດຕັ້ງໃຊ້ງານ
- ການປ່ຽນແປງລະບົບ (System Evolution)
 - ໃນໄລຍະການໃຊ້ງານລະບົບຢູ່ອາດຈະເກີດການປ່ຽນແປງຕ່າງໆໃນລະບົບ ແລະ ສີ່ງແວດລ້ອມອ້ອມຂ້າງລະບົບ
 - ແກ້ໄຂຂໍ້ຜິດພາດ
 - ແກ້ໄຂຄວາມຕ້ອງການ
 - ປ່ຽນເຄື່ອງຄອມພິວເຕີໃຫ່ມ
 - ປະສົບການຂອງຜູ້ໃຊ້ງານ
 - ການປ່ຽນແປງຕ້ອງໄດ້ມີການວາງແຜນຢ່າງຮອບຄອບກ່ອນ
- ການປົດກະສຽນລະບົບ (System Decommission)
 - ຫມາຍເຖິງການຢຸດໃຊ້ງານລະບົບຫລັງຈາກເຫັນວ່າລະບົບບໍ່ສາມາດໃຊ້ປະໂຫຍດໄດ້ອີກແລ້ວ
 - o ຖ້າເປັນ hardware ເມື່ອຢຸດໃຊ້ງານແລ້ວ ຈະນຳວັດຖຸທຸກຢ່າງໄປ Recycle ຫຼື ທຳລາຍຖີ້ມ ຫາກເປັນສານເຄມີອັນຕະລາຍ
 - o ຖ້າເປັນ software ກໍ່ສາມາດໂຍກຍ້າຍ ຫຼື ປ່ຽນສະພາບຕາມຄວາມເຫນາະສົມ

4. ລະບົບກັບອົງກອນ

- ເມື່ອມີການນຳເອົາລະບົບໃຫ່ມ ຫຼື ເທັກໂນໂລຍີໃຫ່ມເຂົ້າໄປໃຊ້ຢູ່ໃນອົງກອນໃດໜື່ງ ຍ່ອມສິ່ງຜົນກະທົບຕໍ່
 ລະບົບອື່ນໆຂອງອົງກອນ
- ການຊອກຫາວ່າລະບົບ ໃໝ່ມີຜົນກະທົບແນວ ໃດຕໍ່ສ່ວນອື່ນໆແນວ ໃດ
 - o ວຽກງານ **(Task)**
 - ສຶກສາກ່ຽວກັບພາລະຫນ້າທີ່ປະຈຸບັນ, ຄວາມຍຸ້ງຍາກຂອງວຽກງານທີ່ໄດ້ຮັບມອບຫມາຍ ແລະ ວິທີການເຮັດວຽກ
 - o ເທັກໂນໂລຍີ (Technology)
 - ສຶກສາເທັກໂນໂລຍີປະຈຸບັນ ແລະ ຜົນກະທົບທີ່ຕໍ່ມີເທັກໂນໂລຍີໃໝ່, ລະດັບການໃຊ້ງານເຄື່ອງມື ແລະ ວິທີການເຮັດວຽກ
 - o ໂຄງສ້າງ (Structure)
 - > ສຶກສາໂຄງສ້າງບຸກຄະລາກອນ, ອົງກອນ, ທຸລະກິດ ແລະ ການບໍລິຫານ
 - o ບຸກຄະລາກອນ (People)
 - 🕨 ສຶກສຳຄຸນລັກສະນະດ້ານຄວາມສາມາດ ແລະ ວຸດທິພາວະ
 - o ວັດທະນະທຳ (Culture)
 - > ສຶກສາຄຸນລັກສະນະດ້ານທັດສະນະຄະຕິ, ພືດຕິກຳ, ທັກສະການປັບຕົວ ແລະ ການຮຽນຮູ້